

KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Grudnia. — Rok 1836.
Poniedziałek.

№ 331.

Jutro, Ś. Łucja.
Dziś, Pierwsza Kwadra.

Wczoraj w Kościele XX. *Augustjanów* Amatorów i Artystów muzycznych grali w czasie Summy Mszą *Hajdena* Nr 2, in C; u XX. *Piatarów* śpiewaną była Msza kompozycji *Józefa Elsnera*, na same głosy z organem. — *Urząd Muncypalny M. S. Warszawy*. Dla zakładu ubogich chorych w salach zabudowań po *Paulińskich* otworzonego, potrzebna jest szarpia i bandaże; Osoby dobroczynne któreby pomóc w tym względzie cierpiącym przynieść pomocy, zechcą takowe wprost odesłać na ręce *P. Jpnarskiego* Dozorecy tychże sal, a nagrodę znajdującą w własnem przekonaniu, że do ulgi w cierpieniach przyłożyły się. Refer: Stanu, Prezydent *J. Łaszczyński*. Sekr: Jeneral: *G. Jachotkowski*. — (Art. nad.) Do nader ważnych pomysłów w kraju naszym należeć będzie *Apparat* parowy do pędzenia wódki *Leona Langmeier*, któremu Rada Administracyjna udzieliła list wynalazku. Celem wyprobowania ustawiony został w *Wawrzeszewie* 5 wiorst od Warszawy, z doświadczeń czynionych okazało się, że przez jedną destylację wydaie czysty spirytus od 12 próby *Magiera* do 93 *Tralesa*, a z korce kartofli w przecieciu 12 kwart, z korce żyta 7 i pół garca 10 pr. *Mag:* i o 1dną 3cią część mniej drzewa potrzebuie iak dotąd znane, ponieważ ma jeden kocioł parowy, i ten zarazem służy do gotowania kartofli na zacier. Jest nader kształtny, zaledwie zajmuie miejsce 5 i pół łokci kwadr.: O rzeczywistości podania każdy z Obywateli przekonać się może na miejscu, i podziwiać piękny pomysł wynalazcy. *A. Oby.* — (A. na.) Wczoraj rozstał się z tym światem, członek Dozoru Bożniczego Gminy *Izraelitów* w Warszawie, *Saul Hertzfeld*, syn *Rabina* miasta *Rawicza* (w *Xtwie Poznańskim*). Czulej nad wszelką wymowę, zaszczytniej i godniej nad wyrazy pochwały przemówił widok orszad-

ku towarzyszący exportacji ciała. Rozpacz rodziny, szczery płacz dzieci których tylko był ojczymem, jeżeli są dowodem cnót jego domowych, to tży które płynęły z oczu wielu obcych zupełnie osób i smutek na twarzach wszystkich na exportacji obecnych przekonywa, że i publiczne jego życie iako członka Dozoru nie było bez zalet. Szczególniej zalecała *Hertzfelda* wrodzona dobroć serca, posiadając w wysokim stopniu nauki religij, ięzyka hebrajskiego i talmudu, do których łączył i znałomość kilku europejskich ięzyków, nie ubliżył i nie uragał mniej uzdatnionym i do każdego z prostotą i szczerością przemówił. Pokój jego ceniom. — *Słota*, deszcz z śniegiem, wznowianie wichrugwałtownego, trwały od dni kilku; Barometr wczoraj przez czas iakiś spadł iakby na trzęsienie ziemi; dziś nieco się wznośsi. Orkany iakie w różnych krajach stały się przyczyną szkód niezmiernych, nie były w prawdzie w naszych stronach, lecz są doniesienia że także i u nas były z tego powodu uszkodzenia, szczególnie w *Lisowie* woie: *Sandom:* drzewa a nawet domy gwałtowny wicher obalał. — Wczoraj dla nagłej słabości *JPanny Wołków*, zamiast *Narzeczonej*, dano w wielkim Teatrze *Fra Djawola*, przywołani *JP. Dobrski*, *JPanna Riwołi*, *JPani Rywacka* i *JP. Żółkowski*. W Teatrze Rozmaitości po *Stosownym odwiecie*, *JP. Panczykowski*, po *To ia* wszyscy i oddzielnie *JPani Kostecka*, a po *Tereni* *JPanna Teresa Damse*, oraz *JP. Baraniecki*. — Dziś i jutro ostatni raz widzieć można wystawę sztuk pięknych w pałacu *Kazimirovskim*, od godziny 10 do 3ej z południa. — Między podarunkami na *kolendę* dla dzieci, a szczególnie *panienek*, służyć może iako nader korzystny, i przyjemny dar, dzieło: *Powieści dla dzieci z prawdziwych zdarzeń*, o którego wyjściu donieśliśmy,

i którego nabyć można wtutejszych księgarniach.

Z Petersburga 19 List: (1 Grudnia). — N. CESARZ Jmć raczył rozkazać, z powodu zejścia b. Króla Jmci Francuzkiego *Karola Xgo*, przywdziać u Cesarzkiego Dworu żałobę na dni 24, ze zwykłemi podziałami, zaczynając od 13 bież. miesiąca. — Żołnierz *Ekaterynburskiego* pieszego pułku *Atanazy Krawczenko*, stojąc na warcie na miejscu otwartem po nad jeziorem, we wsi *Wigrach*, w Królestwie Polskiem, gdzie zebrana była partja rekrutów, postrzegł iak ieden z nich, skrywszy się od straży, rzucił się do jeziora mającego przeszło wiorstę szerokości, *Krawczenko* rzucił się też do wody w pogon za uciekającym, którego dognał o 200 sążni od brzegu, zmusił do powrócenia i przedstawił zwierzchności. N. CESARZ Jmć, na doniesienie o tem, raczył rozkazać: żołnierzowi *Krawczenko*, (który już przez P. Głównodowodzącego czynną armją za takowy postępek mianowany został podoficerem), wydać nadto w nagrodę 300 rubli, a o przytomności i gorliwości ogłosić w armji. — Do Petersburga przybył Jenerał-Adjutant Hrabia *Krasiński*. — Na zasadzie zdania Rady Państwa Minister Skarbu wydał w d. 29 zesz. Paźdz: wyłączny dziesięcioletni przywilej majstrowi kunsztu stolarskiego *Brenneken* i Pskowskiemu mieszczaninowi *Roggenbau*, na wynalezioną przez nich machinę do oczyszczania i wyrabiania lnu. Machina ta, według twierdzenia wynalazców, tę ma wyższość nad ręcznem lnu wyrabianiem, iż len wybija się w niej nieporównanie czystiej i dokładniej, włókna mniej się kruszą i wiktają, i nakoniec że jest przystępną dla niezamożnych nawet włóscian, i na małą sporządzoną skalę, nie potrzebuje nad 3ch robotników. — Po kilkunastu dniowej przerwie komunikacji między głównem miastem a częściami na wyspach położonemi, z powodu przechodzenia kry, Nawa stanęła 14 b. mies: wieczorem. (T. P.)

Anglja. — Między wielu doniesieniami o o-

kropnym wypadku w czasie orkanu w końcu z. m., stał się wypadek, któremu podobnego w nowszych dziejach marynarki prawie nie było, orkan pozbawił wszystkich masztów, brygu wojennego stojącego na kotwicach w *Spitead*. Doszły także wiadomości o liczbie osób zabitych w różnych miejscach, przez spadnięcie belek, cegieł i t. p. w czasie trwającego orkanu. — Według doniesień z *Portugalji*, tamieczni mieszkańcy dotąd nie mogą się przyzwyczaić do Anglików, nie wierzą w ich przyjaźń a czasem nawet okazują dowody nienawiści, nawet Królowa już nie każe aby ją wozili wierny zastęp stangret, rodem Anglik, boby na ulicy doznał nieprzyjemności. — Wiadomo, że rząd Angielski był przyrzekł dostarczyć wojsku Królowej Hiszpań: 100,000 rozmaitej broni, z tych do tego czasu przesłano połowę. — Między zapisami dobroczynnemi w Anglii od kilkunastu lat ogłoszonymi, odznaczył się niedawno niezyniony przez Pana *Doy*, który przed zgonem przeznaczył 4 miljony złp. dla Instytutu, w którym mieszczą się ubodzy pozbawieni wzroku! — Król Angielski przez kilka dni cierpiął bole podagryczne.

Hiszpanja. — 30go z. m. mówiono o nowej niespokojności w Madrycie. — W *Badaioz* rozeszła się wieść, że Jenerał *Narvaez* pobili korpus *Gomeza* blisko *Osany*, poczem *Gomez* oddalił się do *Tardon*. — W końcu z. m. znowu kilka oddziałów wojska wyszło z Madrytu. — Na obradach Korteżów, Ministrowie donieśli, że niewiedzą z pewnością gdzie się *Gomez* znajduje. — Jenerał *Alais* ma mieć taką siłę w rękę, iak może nikt inny w świecie; postać jego bardzo nieprzyjemna; przed kilką laty był podoficerem.

Niemcy. — Z *Lubeki* donoszą 3go b. m. o szczególnej temperaturze powietrza w końcu z. m.; dnia 26go było 6 stopni mrozu, i iedźno sankami, 29go nagła odwilż i 9 stopni ciepła, nakoniec tegoż dnia w czasie trwającego orkanu obalił się dom należący do tamieczne-

go kościoła ś. Katarzyny; ta szczególna zmiana powietrza będzie zapewne przyczyną wielu chorób. — Dla młodej Królowej *Greckiej* wykonczono w Mnichowie kosztowne ozdoby z drogich kamieni, które są podarunkiem ze strony Królowej *Hawarskiej*. — W okolicy miasta *Kiel* były pioruny 29go z.m. w czasie trwającego orkanu; kilka z nich uderzyło w domy włościan, z których jeden się spalił z wszelkimi zabudowaniami.

Francja. — Majątek banku Francuzkiego, według ostatecznego uwiadomienia d. 27 z. m., składa się z blisko 100 milionów fran: w gotowych pieniądzach, 14 milionów w sztabach złota, a 150 milionów w wezlach. — Z *Algieru* przez kilka dni nie było wiadomości, zda się jednak, że jeszcze nie przyszło do walki Francuzów z Arabami, zwłaszcza że deszcze leją prawie bezustanku. — Mówią, że Xzę *Angulem* urzędownie doniósł dworom europejskim o zgonie *Karola Xgo*, prócz dworu Króla *Filipa*; doniósł atoli Xciu *Orleañskiemu* adresuując jako Jenerałnemu Namieśnikowi Królestwa.

Grecja. — W z. m. powstała w *Pireus* kłótnia między majtkami greckimi i francuzkimi; Konsul francuzki żądał od rządu greckiego aby tameczny Komendant placu został usunięty urzędownie z powodu że samowładnie bił Podofficera fran; żądanie Konsula zostało przyjęte. — Grecja używa teraz spokoju, a szczególnie w prowincjach północnych, tylko w *Peloponezie* słychać o pojedynczych rabunkach, a to z powodu że złoczyńcy nie mogą być tak łatwo wytopieni z tamecznych gór niedostępnych. W całym kraju trwa ciągle bardzo zdrowe powietrze, przeto ustała obawa tak względem cholery, iakoż i morowej zarazy, która tylko okazała się w *Smirnie*.

Turecja. — Mówią, że Wice Król Egiptu miał zamiar wysłać jeszcze więcej wojska do *Arabji*, lecz się temu *Ibrahim* sprzeciwia.

Rozmaitości. — Rozdanie nagrod w Konserwatorium muzycznym paryżkiem, odbyło się z

największą okazałością, pod prezydencją Ministra *Gasparin*, między sędziami byli *Cherubini* i *Ober*, oraz śpiewaczki *Damoro* i *Czinti*. Okoliczność szczególna wydarzyła się na tem posiedzeniu; Professor muzyki *Banderali* poznał w prezydującym, niegdyś młodego 18 letniego oficera, któremu w garnizonie w *Lodi*, przez grzeczność dawał pierwsze lekcje muzyki. — Eleganci paryczy wprowadzili w modę polowanie na szczury, szczują je buldogami angielskimi, i tysiące ich codziennie wytopiają. — Wieść o zgonie małpy *Dzaka* była bezzasadną, bowiem starania Doktora *Żofroa Hiler*, który ją na kurację do siebie przyjął, przywróciły jej zdrowie. Pobyt tej małpy w domu Doktora, dał powód do bardzo śmiesznego wypadku; iednego poranku małpa ta ubrana w szlafrok elegancki, i z czapką grecką na głowie, siedziała przy kominku w gabinecie Pana *Żofroa*; zawołany do pracowania w tym pokoju tapicer, który się kilka razy, był małpie uklonił, biorąc ją za Pana domu, rzekł wychodząc: „iaki też ci rozumni ludzie są brzydcy w szlafroku.“ — *Huffe* ieden z pierwszych aktorów Teatru paryżkiego Gimnazjum tak bardzo na gardło zachorował, że mu lekarze przez kilka miesięcy mówić zabronili; zamiłowanie iednak kunsztu scenicznego spowodowało go do napisania dramatu w 2ch aktach pod tyt: *Niemy z Ingwill*, gdzie *Huffe* najcelniejszą rolę niemego odgrywa. Publiczność paryzka oceniła usiłowania tego artysty, i przedstawienie pierwsze tego dzieła, najlepsze przyjęcie znalazło. — Słabość Panny *Elssler*, tancerki, wstrzymuje przedstawienie ulubionego baletu *Niabeł kulawy*. Rzeźbiarz *Barre* wymodelował małpy posąg tej tancerki w pozycji najpiękniejszej tańca zwanego *kaczuka*. — W ciągu pół roku, w *Belgji* podróż koleją żelazną odbyło osób 600,000, z czego było czystego zarobku 600,000 złp. — *Straus* z swoją orkiestrą walcową znajduje się teraz w *Brukselli*. — Chociaż tylekroć dowiedzono, że kierunek balonami jest niepodobnym,

przecież iakiś *P. Godin Legrand* Francuz ogłosił, że wynalazł niezawodny sposób takiego kierunku.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Pfeffer Fryd: Sekr: Reien: Prus: z Poznania, Berend Aug: Kupiec z Magdeburga, Grabski Teo: Dzie: z Dobrow, Xze Bebutow Dowód: Z. p. z Sochaczewa.

D O N I E S I E N I A.

Jako Pełtyn ma zaszczyt donieść Szanownej publiczności, iż w Mieście Woiewódzkim Suwałkach wystawił **DOM ZALEZDNY** masyw murowany, o 2ch piątrach pod Nr 483, przy Trakcie Petersburskim, Hotel Warszawski zwany. Zachęcając Gości, ofiaruje 3 dniowy pobyt Stacji bezpłatnie przez 2 miesiące. Zapewnia wszelką wygodę i najgorliwszą usługę.

W dniu 1 (13) Grudnia r. b. o godzinie 2 po południu w Warszawie przy ulicy Rybaki w domu pod Nr 2557, prawnie zaigte Ruchomości jako to: Kantoriki, Komody, Zegary, Stoliki, Lustra, Obrazy, Łóżka, Szafy, Kufry, Prześcieradła, Kołdry, Krzesła, i t. p. przez publiczną Licytacją za gotowe pieniądze wraz płacić się mające niezawodnie więcej daicemu sprzedane zostaną. W. Martynski K.

Nieruchomość na Przedmieściu Pradze pod Nr 204 położona, wraz z gruntami i zapomogą z Towarzystwa Ogniwego przyznana, w dniu 1 (13) Grudnia r. b. o godzinie 4 z południa, przed W. Sędzią Radoszkowskim, w miejscu zwykłym posiedzeń Trybunału w drodze działów sprzedana będzie. Warunki sprzedaży przejrzane być mogą u W. Wojtowicza Pisarza, oraz u Stanisława Ludewig Patrona sprzedającego rzeczona popierającego. Licytacja zacznie się od sumy 8421 złp. gro: 4, jako od 2ch 3cich części ustanowionej przez biegłych wartości.

Podaje do publicznej wiadomości, iż Drzewo bułecie jako to: Podwaliny, Belki, Krokwy, tu w Warszawie na Placu przy ulicy Leszczyńskiej nad Wisłą będące, tudzież Ruchomości to jest: Łóżka, Stoły, Komoda, Szafy, i t. p. w domu pod Nrem 2793, przy ulicy dopiero wymienionej, w dniu 1 (13) Grudnia r. b. z rana o godzinie 10 przez publiczną Licytacją sprzedane zostaną. A. Tryllerowicz K.

Zawiadamiam Szano: Publiczność, iż Ruchomości, a mianowicie: Kanapy, Krzesła, Stoły, Stoliki, Lustra w złotych ramach, Komody, Szlaban nowy, Garderoba mekka, Bielizna, Kryształ, Szkło, Porcelana, Lampy stołowe, Tace, różne naczynia blaszane i t. p., tu w Warszawie, w domu narożnym przy ulicy Senatorskiej i Nowosenatorskiej, pod Ner 477, Lit: A., nad samą bramą, przez publiczną Licytacją

więcej daicemu i przybicie otrzymującemu, w d. 13 b. m. i r., o godz: 10 z rana, i w dniach następnych niezawodnie sprzedane będą.

K. A. Garbolewski Komornik T. C. W. M. Jedna dziesiąta część Losu, Nr 55,040, do 5 klas sy 48 Lot: zagubioną została; wygrana iaka paść może, prawemu tylko właścicielowi wypłaconą będzie.

Skradziony został w d. 8 b. m. i r. o godzinie 1ej z południa z przed bramy PP. Kanoniczek Pies z gatunku Wyżłów, maść onego jest popielata w cętki czarne i kasztanowate, uszy kasztanowate i długą łatę na grzbiecie takiegoż koloru, młody ie czeki. Ktoby go wynalazł lub przez niewiadomość posiadał, raczy donieść o tem Szwajcarowi w domu PP. Kanoniczek pod Nr 464 i 5, w bramie mieszkalicemu, za co prócz wdzięczności, otrzyma nagrodę.

Sprostowanie. W wczorajszym Kurjerze w wierszu 21 od góry, wzmianowaniach: zamiast Hejnrich, być powinno Heurich (Hajrich), zamiast przełożonym, mabyć przełożonym Szpitalu.

* * * Jutro u Rogaskiego przy ulicy Długiej Nr 550, **SNIADAMIE**: Pieczeń ciele: z różną z kawoj; Combersarni z różną z podłej; Pekelskiej z chrza: na gorąco, Kwiczoły skierniew; Krupnik z perłowej kaszy i Rosół. **KOLACJA**: Zaiąg, Zrazy, etc.

* * * Dziś w Kawiarni na rogu Tłomackiego i Białoskiej w domu Lilpopa Nr 600, wykonany będzie **KWINTET** przez dobranych Artystów. Zacznie się o godzinie 6 w wieczor.

* * * Dziś w Sali Bilardowej u Kamińskiego na rogu ulicy Nowo-Senatorskiej i Trebackiej, wykonany będzie **KWARTET** przez dobranych Artystów.

* * * Z powodu słabości Prymjera Kurzątkowskiego, zapowiadzany **KWINTET** w Piątek zeszły nie mógł być odegrany, lecz dziś z pewnością granę będą ulubione wyatki z Opery Normy, między innymi sztukami, w Lokalu M. Jamroszyńskiego, przy ulicy Senatorskiej w domu narożnym W. Bogk Nr 477, w wieczor.

* * * Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 427 na 1m piątrze, będą grać i spiewać Panny Luiza i Paulina Hessen i Emilja Meier, od godziny 6 w wieczor.

* * * Dziś w Kawiarni w domu W. Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, grać i spiewać będą Panny Hessen i Panna Meier.

Dziś rano ciepła stopni 1. Wczoraj w południe 1. **TEATR WIELKI**. Jutro, Młyn diabelski